

situation would be for the students to do ‘drill and revision’ exercises with the help of the computer, and for the language teacher to devote himself to activities of a more communicative type. The presence of the computer in the classroom would seem to require significant changes in the teacher’s role. It is the task of CALL teachers:

- to examine the software carefully, before using it with students;

- to pay attention to individual differences among students.

The advantages of multimedia systems cannot pass unnoticed. Keeping in mind that our language students have very different levels, and also that, while we are devoting our energies to the less able students, the most able ones are wasting their time, and vice versa, language teaching professionals should discover teaching methods, techniques and ideas that will qualify them to teach in an effective way in the ‘mixed-ability’ classes, and help the students to discover what they are capable of;

- the correct integration of the software in the curriculum, i.e. there should be a correlation between the software and what the students are studying;

- the correct elaboration of a didactic design of the several tutoring materials that the teacher will use.

Thus, the use of multimedia in the foreign language classroom can be considered as the new learning and teaching method which helps to meet the country’s needs in creating an information- and knowledge-based society.

I.В. ЛЯШЕНКО

*Сумська філія Харківського національного
університету внутрішніх справ*

КОМПОНЕНТНИЙ АНАЛІЗ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК МОВЛЕННЯ

Мовлення людини – це перший показник, який свідчить про її освіченість, начитаність, ерудицію та рівень сформованості загальнофахових комунікативних умінь. Відіграючи роль центральної фігури у вирішенні правових питань, майбутній правознавець повинен гідно виконувати комунікативну функцію.

Виходячи з цього, вивчення складових комунікативної компетентності є однією з найважливіших задач системи освіти як соціального інституту суспільства, який повинен передавати молодому поколінню найважливішу частину набутого досвіду, культурних цінностей.

Комунікативна компетентність є часткою комунікативної культури особистості, яка являє собою систему якостей особистості та включає:

- 1) творче мислення (нестандартність, гнучкість мислення);
- 2) культуру мовної дії (писемна побудова фраз, простота і ясність викладу думок, образна виразність і чітке аргументування, адекватний ситуації спілкування тон, динаміка звучання голосу, темп, інтонація, і, звичайно, хороша дикція);
- 3) культуру самонастрою на спілкування і психоемоційної регуляції свого стану;
- 4) культуру жестів і пластики рухів (самоврядування психофізичною напругою і розслабленням, діяльна самоактивація і т.д.);
- 5) культуру сприйняття комунікативних дій партнера по спілкуванню;
- 6) культуру емоцій (як вираз емоційно-оцінних думок у спілкуванні) та ін.

Тобто комунікативна компетентність як і комунікативна культура є якістю особистості.

І. Барахович виділяє три складові комунікативної компетентності: лінгвістичний, соціолінгвістичний і прагматичний. Кожний з цих компонентів також підрозділяється на категорії загальної компетентності: знання, уміння і know-how.

Лінгвістичний компонент включає лексичні, граматичні, семантичні, фонологічні знання і уміння, незалежно від соціолінгвістичної цінності і прагматичних функцій їх реалізації.

Соціолінгвістичний компонент визначається соціокультурними умовами використання мови. Врахування соціолінгвістичного компоненту дозволяє суттєво впливати на спілкування між представниками різних культур, навіть якщо самі учасники комунікації про це не підозрюють.

Прагматичний компонент включає дискурсивну, функціональну і схематичну компетентності, тобто уміння будувати грамотно різного типу висловлювання з урахуванням специфіки жанру, ситуації, тематики.

Комунікативна компетентність особистості розкривається у ставленні до людей, до самого себе, в особливостях взаємостосунків між людьми, умінні контролювати і регулювати свою поведінку, доводити, грамотно аргументувати свою позицію і виявлятися в умінні моделювати особистість співрозмовника, домагатися реалізації комунікативної інтенції за допомогою вербальних і невербальних засобів і технологій, тобто, продуктивно виходити з конфліктної ситуації [2].

Сучасні дослідники визначають, що комунікативна компетенція пов'язана не стільки зі спілкуванням, скільки з пізнавальною діяльністю у сфері мовної комунікації. Комунікативна компетенція є здатністю до здійснення мовної діяльності, що реалізує комунікативну мовну поведінку на основі фонологічних, лексико-граматичних, соціолінгвістичних знань відповідно завданням і ситуаціям спілкування.

Л. Орбан-Лембрик визначає комунікативну компетентність як інтегральну якість особистості, що пронизує всі її професійно-особистісні утворення, як сукупність знань у галузі взаємодії, поведінки, обміну інформацією, сприймання людьми один одного, як оформленість індивідуальної програми поведінки в системі соціальних відносин, як мотиваційну приналежність до певного соціального середовища, спрямованість на розвиток комунікативних здібностей, прагнення до збереження та розвитку соціально-психологічних традицій конкретного соціального інституту та тієї групи, в якій відбувається її соціалізація, загалом як сформованість комунікативного стилю життя індивіда.

У своїй роботі про міжкультурну комунікацію Орlando Л. Тейлор зазначає, що до комунікативної компетентності приводить погодженість мови із ситуацією, коли студенти практикують розмову відповідно свого справжнього життя, мимовільних ситуаціях.

Водночас зазначимо, що комунікативну компетенцію слід розглянути як системно-інтегруючий процес, що має наступні складові:

комунікативно-діагностичну (діагностика соціопсихологічної ситуації і умов майбутньої комунікативної діяльності, виявлення можливих соціальних, соціально-психологічних і інших суперечностей, з якими, можливо, належить зіткнутися особі в спілкуванні);

комунікативно-прогностичну (оцінка позитивних і негативних сторін майбутнього спілкування);

комунікативно-програмуючу (підготовка програми спілкування, розробка текстів для спілкування, вибір стилю, позиції і дистанції спілкування);

комунікативно-організаційну (організація уваги партнерів по спілкуванню, стимулювання їх комунікативної активності, управління процесом спілкування і т.д.);

комунікативно-виконавську (діагноз комунікативної ситуації, в якій розвертається спілкування особистості, прогноз розвитку цієї ситуації, здійснюваний заздалегідь осмисленою індивідуальною програмою спілкування).

П.В. МЕЛЬНИК

Одеський державний університет внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ СПІВРОБІТНИКІВ ОВС

При виконанні своїх професійних функцій співробітники ОВС вступають у спілкування з різними категоріями громадян: з потерпілими, свідками, підозрюваними, обвинувачуваними і звичайними людьми. Співробітник міліції зобов'язаний постійно дотримуватися службового етикету, тобто сукупності правил поведінки, що стосуються зовнішнього прояву ставлення до людей. Ввічливе ставлення до громадян, лояльність, витримка позитивно оцінюються навколишніми і, як правило, викликають відповідну поведінку, що сприяє розрядці конфліктної ситуації.

Нерідко в силу специфіки професійної діяльності спілкування з громадянами приймає конфліктний характер, що, безумовно, впливає на результати всієї діяльності. З огляду на дану обставину, співробітникам ОВС варто вибирати оптимальний варіант власної поведінки в кожній конкретній ситуації і знаходити індивідуальний підхід у спілкуванні з громадянами. У взаєминах між співробітниками органів внутрішніх справ і громадянами важливу роль відіграють соціальні норми, пріоритетними з яких у даній взаємодії є норми права й моралі. Особливості професійного спілкування із громадянами випливають із завдань, поставлених перед співробітниками міліції, які зобов'язані забезпечувати безпеку особистості; попереджати злочини і адміністративні правопорушення; виявляти і розкривати злочини; охороняти громадський порядок і забезпечувати суспільну безпеку; захищати приватну, державну, муніципальну і іншу форми

Міністерство внутрішніх справ України
Харківський національний університет внутрішніх справ
Сумська філія

ДЕРЖАВА І ПРАВО: ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ І СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ

**Збірник матеріалів
VII Міжнародної науково-практичної конференції**

(17 – 18 травня 2014 р.)

**ТОВ "Друкарський дім "Папірус"
Суми – 2014**

УДК 34
ББК 67 я 43
Д 36

*Рекомендовано до друку вченою радою Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ,
протокол № 10 від 16 квітня 2014 року*

Редакційна колегія:

Лукаш С.С., доктор юридичних наук, доцент (голова редколегії);
Василенко В.А., кандидат філологічних наук, доцент;
Герашенко Т.Г., кандидат філософських наук, доцент;
Грובה В.П., доктор юридичних наук, доцент;
Демиденко Н.М., кандидат історичних наук;
Корогод Г.І., кандидат історичних наук, доцент;
Кравцова Т.М., доктор юридичних наук, професор;
Лук'янихіна О.А., кандидат економічних наук, доцент;
Панасюк О.В., кандидат юридичних наук, доцент;
Сапич В.І., кандидат економічних наук, доцент

Д 36 Держава і право: проблеми становлення і стратегія розвитку:
Збірник матеріалів VII Міжнародної науково-практичної конференції (17 – 18 травня 2014 року, м. Суми) / Сумська філія Харківського національного університету внутрішніх справ. – Суми: Друкарський дім «ПАПРУС», 2014. – 544 с.

Збірник містить тези доповідей учасників VII Міжнародної науково-практичної конференції «Держава і право: проблеми становлення і стратегія розвитку» з проблем юриспруденції, економіки, філософії, історії, психології, лінгвістики, освіти, євроінтеграції на шляху розбудови державності України та зарубіжних країн.

УДК 34
ББК 67 я 43

Бокун І.А. Framing in the discourse of law and economics	318
Василенко В.А. Формування культури писемного професійного мовлення студентів-правознавців	321
Генайтус О.В. Молодіжна субкультура в мовній картині світу	323
Гнаповська Л.В. Мовне тестування у вищій школі у контексті європейської мовної політики	325
Дорда С.В. Пізнавальні стратегії юридичного дискурсу	328
Козека В.В. Мова права: питання функціонування	330
Kozlovska A.B. Introduction of multimedia in the foreign language classroom	334
Ляшенко І.В. Компонентний аналіз комунікативної компетенції для формування навичок мовлення	336
Мельник П.В. Особливості професійного спілкування співробітників ОВС	339
Різниченко А.В. Інтернет як інструмент підвищення ефективності процесу передачі та засвоєння знань у навчанні іноземних мов	341
Рожкова Л.І. Законодавчі ініціативи щодо вдосконалення мовної політики в Україні	343
Сергієнко А.В. Деякі аспекти перекладу англomовних юридичних текстів	347